دَ پښتو په تاریخ کښې په اول ځل

دَ قربانۍ دَ اهم مسائلو بیان په شعرونو کښې

مسائل دَ قربانی

لیکوال

مولانا احمدعلی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی تولنه

Ketabton.com

یونیورسټی روډ مردان

0312- 9818511

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وصلی اللّٰه تعالیٰ علی النبی الامّی

تمهيد

په نامو کښي چي عظيمه ښه نامه ده
ابتدا مي دي کتاب کښي ورسره ده

دَ رحمت دَ برکت په ژوند سبب دے
هغه نوم حُسن ښُکلا دَ هر مکتب دے

ابتدا مي دَ اللّٰه په نوم کتاب کښي
دَ برکت دَ پاره ليکم په دي باب کښي

وربسي په مصطفیٰ ﷺ ليکم سلام
دَ رحمت سيوري په موږه دے تمام

بيا درود ورسره ليکم خامخا
نوم چي راشی هرکله دَ مصطفیٰ ﷺ

تذکره وربسي کوم دَ صحابهؓ
هر عمل زهٔ يادوُم دَ صحابهؓ

تابعينَؒ به رانه هيڅ کله هير نشی

بهترین به رانه هیڅ کله هیر نشي

وریسې زما آغاز ددې کتاب دے

هر یو حرف ئې قیمتي دے لاجواب دے

چې دولت لري دُنیا کښې دَ اسلام

خامخا مني هغه تمام احکام

یو حکمونو کښې حکم دَ قرباني دے

ښۀ سبق په کښې موجود دَ زندګي دے

په حکمونو کښې چې حکم قرباني ده

طریقه دَ ابراهیم عظیم نبيؑ ده

طریقه دَ محمد رسول اللّه ﷺ ده

بهترینه طریقه ده ښه اعلاده

طریقه دَ صحابهؓ ، دَ هر امام ده

قدرمنده د دُنیا په هر مقام ده

مذهبونو کښې ددې اثر هم پروت دے

تاریخونو کښې ددې اثر هم پروت دے

هر ملت کښې څه نه څه ددې وجود شته

رضا دي سره هر خواته د معبود شته

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ قرباني ابتدا

کتابونو کښې ليکلې دَ تاريخ دى
بيانونه مالوستلې دَ تاريخ دى
داليکلې علماء ددي اُمت
واقعه بيانومه حقيقت
دوه ځامن وودَ آدم عليه السلام
په وطن وودَ آدم عليه السلام
خبردار شه دَ يونوم په کښې قابيل ؤ
دويم يادشوي په نامي سره هابيل ؤ
اختلاف راغے ددوى مينځل کښې يَو ځل
نودوى خپل مينځ کښې پدا اُوکړ ځولو حل
دَ خپل مال نه يو حصه به مونږ قربان کړو
مخامخ به ئي مولاته په ميدان کړو
فيصله به مونږ کښې اُوکړي ربّ مولا
چې په حقه باندي څوك دى په دُنيا
دواړو مخکښې خپل مولاته کړل ځيزونه
اُوس دَ چا به قبلوى ربّ عملونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

قابیل وړاندې کړه دَ فصل يو حصه
غوښتل ده په خپله حق کښې فیصله
هابیل وړاندې کړۀ يو سخې خالق مولا ته
بیا اُوچت کړل دوی لاسونه خپل دُعا ته
دواړه وو په انتظار دَ فیصلې
ولاړ رب ته په دربار دَ فیصلې
ناګهانه له اسمانه راغے اُور
دا په حکم له رحمانه راغے اُور
څناور شو دَ هابیل ایره ایره
ورسره دَ مولا اُوشوه فیصله
دا ساعت شولو کویا هلته هابیل
ورته غوړ نیولو وو نزدې قابیل
مولا کړے زما حق کښې فیصله ده
تالیدلے په میدان دغه ایره ده
فیصله اُوشوه په حق کښې زما ورورہ !
فیصله ته دَ مولا په غور اُوکوره
کۀ په ماندې نن وار کوے څه ظلم
یا په ما کۀ سخت ګزار کوے څه ظلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زۀ بــه تــاتــه درنــزدي نــکــړمــه خپــل لاس
زۀ نــاکــام نــۀ يم عــمــل کښــي يــمــه پــاس

دَ خپــل ظــلــم بــه پــه خپلــه ذمــه دارئــي
پــه نــاحــق قتــل ســره بــه ګــنــاه ګــارئــي

فيــصلــه دَ هــابيــل حــق کښــي ورورہ راغلــه
فيــصلــه دَ هــابيــل حــق کښــي ګوره راغلــه

ابتــدائــي لــه هــابيــل نــه پــه دُنيــا ده
قـــربــــانــــي قبــولــي شــوي اول دا ده

ډيــر خــوشــحــالــه ورســره شــولــو هــابيــل
بــل طــرف تــه نــامــراده شــو قــابيــل

ابتــدا دَ قــربــانــي لــه دي ســاعــت نــه
ځــان خبــر ســاتــه پــوره لــه شــريــعــت نــه

دا احــمــده ! مــخــتــصــر ددي تــاريــخ دے
دا احــمــده ! مــعــتبــر ددي تــاريــخ دے

....

دَ قرباني معنیٰ او مفهوم

خپــل خــالــق خــوشحــالــوُل دی پــه ايثــار
قــربــانــی دغــه مــفــهــوم لــری هــر بــار

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلالول دی ځناور په شریعت کښې
مال دولت دی قربانول په محبت کښې
دا مفهوم دَ قربانی دلته کښې عام دے
شوي امر مسلمان ته دَ اسلام دے
قربانی کله نه کله دَ بچو وی
ددین زده کړه چې کوی تل دَ ورو وی
قربانی کله ناکله دَ خپل ځان وی
شهادت داسې مرګ هرخوا په جهان وی
قربانی ده قربانی دا قربانی
بندګی ده بندګی دا بندګی

....

دَ قرباني کولو اهمیت

فضیلت دا په اسلام کښې لری ډیر
دَ اسلام په شعائرو کښې دے شمیر
شریعت کښې دا مالی دے عبادت
بهترین شه مثالی دے عبادت
دلیلونه په دې ډیر دی آیاتونه
شته په دې خبره ډیر زیات حدیثونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حديث مبارك مفهوم

يـــوه ورځ دَ خــوږ نبـــي ﷺ خـــوږو يـــارانـــو
تپوس اُوکـړو خپـل مـحبوب ﷺ نـه (شــاګـردانو)

حـقيـقــت دَ قــربـــانـو راتـــه بيـــان کــړے
(ښــه پـوره پـوره مـونږ پوهــه پـه جهان کـړے)

اے دَ پـــاك الـلّـــه رســولـــه پيـغـمبـره ! ﷺ
(مـــونـــږه تـول ئـي لـــه ثـواب يُـو نـــاخبــره)

پـــاك حـضـــور ﷺ چــي ددوي اُلـيــدهٔ طـلـــب
خپـل اصـحــابٌ تــه شـو پـــه مينــه مـخـاطـب

دا دَ ابــــراهيــمٌ نبـــي (ښـــــه)طــريـقــــه ده
(روحـــانـــي ســمــــه دَ پـلار د دوي رشتـــه ده)

(ستــاســو دوي ســره دَ پـلار پـــه شـان رشتــه ده)
دَ نبـــي خـــوږو يـــــارانـــو اُوكـــړهٔ ســـوال

زمـونـږ دي کښـي څـه حصـه ده (کـال پـه کـال)
مـونـږ دَ پـاره پـــه کښـي څـه بـرخـه نبي ﷺ ده

دا چــي دلتـــه کښـي زمـونـــږه قــربـــانـــي ده
پـــاك رسـول ﷺ ورتـــه (ښـكــاره) وركـړهٔ جـواب

يـــو نيـــكـــي دَ هـــرويـــختـــه بـدل ثـــواب

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا تپوس اُوکړۀ دَ پاک نبی ﷺ دوستانو

دَ ویختو به څه وی حکم دَ کړانو؟

دغه حکم دے دَ هر ویخته ثواب

یو نیکی بدل ئې دے په هر یو باب

دا مفهوم دَ یو حدیث نه نقل شوے

حق معلوم دَ یو حدیث نه نقل شوے

تر مفهومه دغه یاد ساته دُنیا کښې

څه کمې بیشې که وی زما وینا کښې

نور که غواړے څه تفصیل عالم له لاړ شه

حکم نه به تبدیل عالم له لاړ شه

په الفاظو دَ حدیث به تا خبر کړی

مستحق به څان دَ اجر برابر کړی

....

دا دَ چا طریقه ده؟.......... نظم

طریقه دَ محمد خیر البشر ﷺ ده

قربانیچې دا موجود په لر او بر ده

دا سنت دَ ابراهیم علیه السلام دی

انوارات ئې دَ دُنیا په هر مقام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور رڼا دَ هر یو کور دا دَ سحر ده
طریقه دَ محمد خیر البشر ﷺ ده
دَ حضرت اسماعیلؑ دا دي ټول یادونه
چا کتلی کۀ وی غټ غټ کتابونه
پرده ستا ولے پرته دي په نظر ده ؟
طریقه دَ محمد خیر البشر ﷺ ده
دَ حضور ﷺ ښکلي سیرت کښې دا موجود ده
دَ حضور ﷺ دي شریعت کښې دا موجود ده
ستا وینا احمده! حق ده معتبر ده
طریقه دَ محمد خیر البشر ﷺ ده

....

وخت دَ قرباني

دَ لس تاریخ نه پس تر دولسمه
خامخا به قرباني په کښې کوُمه
که توفیق را له مولا ذوالجلال راکړۀ
مال ئې دومره قرباني له حلال راکړۀ
په لسم ذی الحجه غوره قرباني ده
دغه حکم دَ اسلام دے ستا مرضی ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ لسم تاریخ نه پس یوولسمه
غوره بیا دغه نیټه ده یاد ساتمه
بیا جائز په دولسم تاریخ روا ده
قربانی دَ ابراهیم نبیؑ ادا ده
نقل کیږی دَ نبیانو اداګانی
دَ اسلام دَ شریعت دی رنهاګانی
اسماعیلؑ دَ ابراهیم دَ ژوند حصه ده
دَ پلار ځوي دَ ژوند عظیمه نمونه ده
هر حصه دَ شریعت ښهٔ نورانی ده
دَ وروړ خیال ساتل اصل مسلمانی ده
پوره دري ورځي دوه شپي دَ قرباني دی
عبادت له غوره دا په زندګي دی
دغه حکم طریقه دَ صحابهؓ ده
په محشر کښي ددي کار لویه بدله ده

....

نصاب دَ قرباني (مختصربیان)

چي مالك وی دَ ووهٔ نیمو تولو سرو ځوك
یا مالك وی دَ مخصوص رقم پیسو ځوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ دوه نیم پنځوس چاندي کۀ څوك مالك وی
دَ روپو دومره دَ نقدي چې څوك مالك وی
یا مالك دَ تجارت چې وی دَ مال
دا نصاب پوره پوره ساتی سنبهال
رسیدلے چې نصاب ته دغه مال وی
دۀ سره چې ذخیره ، محفوظ سنهبال وی
واجب ده باندې اختر کښې قربانی ده
دَ اسلام پۀ تول پوره دا زندګی ده

....

مالك دَ نصابڅوك دے ؟(تفصیلی بیان)

چې مالك وی غټ اختر کښې دَ نصاب
ځان دې پوهه کړی پۀ دې پوره حساب
هلۀ دۀ باندې لازم به قربانی وی
دَ نصاب مال ورسره چې یقینی وی
سرۀ ووه نیم تولې نصاب پۀ هر قدم دے
دا کامل نصاب اول پۀ دې عالَم دے
یا دوه نیم پنځوسه سپین لری دُنیا کښې
یا مالك ئې دَ رقم وی پۀ سودا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره که يا وي مال دَ تجارت
مقرر نصاب ته رَسي ئي قيمت
دَ سرو سپينو بل دَ مال شولو نصاب
هغه مال چي تجارت کښي وي حساب
ځلورم چي دَ نصاب پوره قيمت وي
ورته هيڅ قسمه ددۀ نه څه حاجت وي
دا مالدار دے په مالدار ده قرباني
کله پاتي له هوښيار ده قرباني ؟
قرباني کښي نصاب هغه معتبر دے
کوم نصاب دَ سرسائي چي مقرر دے

....

دَ وُجوب شرطونه

مسلمان کۀ ناريته يا زنانه وي
ورسره چي دَ دولت مخصوص حصه وي
دَ نصاب چي مساوي لري څوك مال
دا عمل دي يو ځل دي کوي هر کال
چي په عقل ښه پوره وي برابر
مجنون نه وي په دُنيا هغه بشر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــــه مـــاشـــوم وی داســـي وائـــی عـــلـــمـــاء
پـــوخ بـــالـــغ وی سبـــق ښـــائـــی عـــلـــمـــاء
مســـــافـــر نـــه تپـوس نيشتــــه اَخــرت کښـــي
دغــه شتــه پــه هــر مـقيم پــه شـريـعـت کښـي
پـــه غـــلام بـــانــدي واجـب نـــه ده دُنيـــا کښـــي
نيشتـــه نيشتـــه دے هيـڅ شك زمـــا وينـــا کښـــي
ورتـــــه وايـــو مـــونـــږ عـــمـــل دَ قـــربـــانـــي
دا شـــرطـــونــــه دی تـول تَـــل دَ قـــربـــانـــي

....

دَ قرباني مقصد

دَ مـــولا رضـــا مـــقـــصـــد دَ قـــربـــانـــي دے
دا مـــقـــصـــد زمـــونـــږ تـــمـــام دَ زنـــدگـــي دے
کـــامـيـــابـــی دَ اَخـــرت پـــه دي مـقـصـود وی
بـــس راضـــی ورســـره مـــونـــږ نـــه چـي مـعـبـود وی
دَ جـــنـــت حـــصـــول مـقـصـد ئـي دَ عَـــالـــم دے
قـــــربـــــانـــــي والا چـــــي دا ابـــن اٰدم دے
دَ تـــقـــوئ حـــصـــول مـــقـــصـــد لـــری مـــدام
قـــربـــانـــی پـــه هـــر طـــرف پـــه هـــر مـقـــام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مــقــصــد دَ قــربــانــي احــمــده ! تــه ول
دا مــقــصــد دَ بــنــدګــي احــمــده ! تــه ول

....

دَ قرباني فائدې

د دُنــيــا مــيــنــه پــه دې ســره ختــمــيــږي
تــعــلــق دَ اخــرت ســره جــوړيــږي
هــم پــه خپــلــه هــم پــه بــل کــوي خــوراك
داســي دلتــه کښــې دے تــل کــوي خــوراك
پــه صــدقــه کــولــوزړونــه بيــداريــږي
تــعــلــق دَ اخــرت ســره جــوړيــږي
ځــان دَ رب پــه هــريــو حــکــم قــربــانــول وي
خپــلــه ځــان پــه خپــل عــمــل ســره درونــول وي
دَ الــلّٰــه پــه دې عــمــل ســره خــوښيــږي
تــعــلــق دَ اخــرت ســره جــوړيــږي
ســخــاوت راپيــداکيــږي پــه مــالــدار کښــې
اطــاعــت راپيــداکيــږي پــه مــالــدار کښــې
دَ بــخــل لاره پــه دې ســره بــنــديــږي
تــعــلــق دَ اخــرت ســره جــوړيــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قربانئ سره ډیر خلق په روزګار شي
داسې ډیر شته په دې ورځو کښې مالدار شي
دا نظام دَ پاك الله په دې چلیږي
تعلق دَ اخرت سره جوړیږي

طلبا سره امداد کیږي هر خواته
علماء سره امداد کیږي هر خواته
مدرسو ته چې څرمنې راغونډیږي
تعلق دَ اخرت سره جوړیږي

یا یتیم وي هر مالدار ته دغه وخت
یا یتیم وي هر هوښیار ته دغه وخت
په امداد یتیمان ډیر خوشحالیږي
تعلق دَ اخرت سره جوړیږي

ښه ښه هر طرف ته عام وي خوراکونه
ښه ښه بیا په هر مقام وي خوراکونه
څناور، بره مارغان په کښې مړیږي
تعلق دَ اخرت سره جوړیږي

ذریعه دَ محبت دا قربانئ دی
وسیله دَ محبت دا قربانئ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښي خپلو کښي چي کله تقسیمیږي
تعلق دَ آخرت سره جوړیږي
دَ حرص ماده چي عام په هر طرف ده
دا فاسد ماده تمام په هر طرف ده
وُرو ورو دي سره له زړونو رخصتیږي
تعلق دَ آخرت سره جوړیږي
ډیري ډیري دا فائدي دَ قرباني دي
نموني احمده! دا دَ بندګي دي
رنځور زړونه تل په دي سره رغیږي
تعلق دَ آخرت سره جوړیږي

....

دمعترضینو اعتراضات

دَ شیطان کار اعتراض دے وسوسي دي
ګمراه شوي دلته خلق ډیر په دي دي
اعتراض کوُل چي دي کښي څه حکمت دے ؟
دا لا څنګه په دُنیا کښي عبادت دے ؟
رنګ په رنګ اعتراضونه دَ کفار دي
حقیقت کښي دوی دَ زړونو تول بیمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرعي حکم کښې دَ عقل دخل نه وي
بې له سوچه شرعي حکم منل ښه وي
دَ مولا په هغې حکم کښې څه راز وي
بيان شوي که په هر قسمه انداز وي
سترګې پټې کړې منې حکم هوښيار
شك کوُل په حقيقت کښې دے انکار
ناروا دے اعتراض په شريعت
اعتراض دے په مولا ربُّ العزت
ناروا هر اعتراض په قرباني دے
ښه عمل زمونږه دا دَ زندګي دے
دا چې مونږ سره موجود دے دين په نقل
دا تلم نه زۀ احمدعلي په عقل
دين په پټو سترګو زۀ منم تمام
ګواهان دې اوُسي دلته خاص او عام

....

قرباني دَ چا ياد راتازه کوي؟

قرباني کښې دې يادونه دَ نبيانو
پوره ځان خبر ساتئ . مسلمانانو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دَ حضرت ابراهيم ښه طريقه ده
دا دَ حضرت اسماعيل دَ ژوند حصه ده
طريقه دَ محمد خير البشر ﷺ ده
ذريعه دَ کاميابي په لر او بر ده
دَ نبي ﷺ ښه دَ دوستانو طريقه ده
دَ نيکانو صالحانو طريقه ده
امامان په دي عمل باندي خوشحاله
مسلمان په دي عمل باندي خوشحاله
دا واجب په هر مالداره مسلمان ده
دا ثابته له حديثو، له قران ده
صحابه ؓ ددي عمل دي ګواهان
ګټه، ګټه په کښي نشته هيڅ تاوان
دَ غريب انسان په دي سره مدد وي
ورسره دَ هغي کس رڼا لحد وي
دا هر څه به وزن کيږي په ميزان
قرباني چي دا څه وي په دي جهان
اے احمده! ښه عمل، ښه عبادت دے
نقل ډيرئي دَ کولو فضيلت دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني زمونږه دَ نبي ﷺ طريقه

دا چې کـړے دلتـه کښې نن خاص او عام ده
طـريـقـه دَ ابـراهيم عـليـه السلام ده
دَ حـضـور ﷺ دَ پـاك سيـرت نـه دا ثـابتـه
دَ وليـانـو دَ اُمـت نـه دا ثـابتـه
دا عـمـل دا طـريـقـه اعـلا اعـلا ده
اخـرت دَ پـاره دغـه نـور رنـړا ده

....

دَ قرباني مخصوص څناور

قـربـانـي پـه اُوښـې ، اُوښ او پـه غـوا کيـږي
پـه غـوئـي ، پـه هـريـو ميـخـې سنـډا کيـږي
پـه چيـلـي او پـه چيـلـې سـره روا ده
قـربـانـي پـه ګـډې ، ګـډ سـره هـرخـوا ده
نـور کـۀ هـرخـومـره خـائستـه وي قيـمتـي وي
خـو روا پـه هـغـې کـلـه قـربـانـي وي؟
اُوسـے هـرخـومـره کـۀ ښـکلي ده خـائستـه ده
خـو ثـابتـه قـربـانـي کښې دغـه نـۀ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلال هر څو مره کۀ نور تهول څناور دي
ناروا په قرباني کښې سراسر دي
څناور کۀ هغه بره تهول خصي وي
ورسره هغه نور زيات ښه قيمتي وي
ځکه غوره قرباني دَ هر خصي ده
شريعت کښې قرباني دا قيمتي ده

....

عمرونه دَ څاروُو

په دوه قسمه څناور دَ قرباني وي
تاليدلي به دا تهول په زندګي وي
څه واړه دي څني لوئي دي څناور
عمر تهولو له دے دلته مقرر
ګډه ، ګډ ، چيلي ، چيلے ، پوره دَ کال
قرباني کښې مسلمان دي کوی خيال
دوه کلونه ښه پوره دَ غوا ، غوئي دي
دا عمرونه دميخي ، سنډا قوی دي
پنځه کاله عمر شرط دياوښ دَ پاره
په دي شرط سره دي کړۀ اُوښه تياره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــول واره دَ قـــربـــانـــي چـــي ځـــنـــاور دي
قـــربـــانـــي کښـــي دوی کـــافـــی لـــه يو بشـــر دی
دَ يـــو تـــن پـــه دي ســـره قـــربـــانـــی کـــيږی
دوی کښـــي هـيـــڅ کـــلـــه بل څوك نـــه شريـکـيـــږی
دويـــمـــــــه ډلـــــــه ده دَ غټـــو ځـــنـــــاورو
پـــه نـــصـيـــب وی قـــربـــانـــی دَ بـــختـــورو
ځـــنـــاور غـــټ پـــه شـــريـــکـــه حـلالـيـــږی
ووۀ حـــصـــي پـــه کښـــي پـــوره پـــوره جـوړيـــږی
ووۀ نـــه زيـــات شـــريـــکـــان دلتـــه روا نـــه دی
ووۀ نـــه زيـــات پـــه جهـــان دلتـــه روا نـــه دی
پـــه کښـــي ووۀ تـــنـــه هـــرخـــواتـــه شـــريـکـيـــږی
خـــلـــق کـــم کـــۀ وی نـــو هـــم قـــربـــانـــی کـــيږی
شـــرط پـــه کښـــي دے چـــي حـــصـــه ئـــي کـــامـلـــه
نـــه شـــے وروره ! پـــه کښـــي هـيـــڅ کـــلـــه غـــافـلـــه

....

....

.....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ قربانۍ دَ څارووُ عيبونه

....

څلور قسمه عيب دار څناور ....؟

زيات شَل/ګُډ څناور

چې ښکاره ئې تلل ګډ وډ وی په خپل کور
قربانی له څاوری اُلټوه نور
چې لړ نه وی ښه ډير ګُډ وی څناور
چې پټ نه وی دغه عيب له يو بشر
قربانی ورسره دلته روا نه ده
دَ مولا ورسره دلته رضا نه ده

ړوند څناور

بل چې ړوند وی ښه ښکاره په لر او بر
ورته نه ښکاری هيڅ څه هم په نظر
قربانۍ ورسره هيڅ کله نۀ کيږی
څناور چې کله ته وينې خرخيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیر زیات بیمار څناور

څناور پوره بیمار په قرباني کښې
حلالول نه دی پکار په قرباني کښې

ډیر کمزوري څناور

ورسره چې ډیر کمزوري په جهان وی
تش هډوکی په نظر چې دَ انسان وی
څناور چې دا لرونکې وی صورت
ناروائې حلالول دی دا ساعت
دا څلور قسمه راغلی یو حدیث کښې
ما په غور سره لوستلی یو حدیث کښې
بچ له دي نه خامخا شه قرباني کښې
قرباني چې کوے، خپله زندګي کښې
شته دے نور، چې ناروائې قرباني ده
له حکمت دَ احمد ډکه شاعري ده

....

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ څاروی دَ مختلفو حصو

په قرباني کښي شرعي حکم

....

ستړکي

چــي پــــه دواړو ستـــړکــو ړونـد وي څـنـــاور
قــــربـــانـــي دے پــــه دي نــــه کــوی بشــــر
کــــۀ پــــه يــو ستــړکـــه وی ړونـد هـم نـاروا دے
چـــا اخستـــي څـــنـــاور کـــۀ دلتـــه دا دے
چــي پيــدا شـی بـي لـــه ستــړکـو پــه جهـان
جـــائـــز نــــه دے قـــربـــانـي لـــه دا حيـوان
چـــي پــــــه ستـــــړکـــو وی بيـمــــاره ابـدی
قـــربـــانـــی ورســــره څـــنـــګـــه بــــه کــوی ؟
چــي پــردي لــری پــــه ستــړکـو دَ نـــظـــر
ورســــره قـــــربـــــانـــی نــــه کــوی بشـــــر
لږ کـمـي کـــه راشـی خيــر دے پـــه نـظـر کښي
څـــنـــاور دغــــه حــلال کـــړه غـــټ اختـــر کښـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره روا هر خوا ته قرباني ده
شريعت کښې ګراني نيشته، اساني ده

....

غوږ / غوږونه

بې له غوږه يا غوږونو چې پيدا شي
قرباني ورسره کله به روا شي
هميشه دا نارواه دي قرباني کښې
حلالول دَ غټ اختر په خوشحالي کښې
چې غوږونو کښې سوري دريمه حصه وي
څنګ به ستا دَ حلالولو فيصله وي ؟
چې حصه دريمه کټ شوي دَ هر غوږ وي
قرباني چې کړي ورسره هغه ټګ وي
صورتونه قرباني کښې دا ممنوع دي
غټ عيبونه قرباني کښې دا ممنوع دي
دَ څاروي کڼه وي واړه واړه غوږونه
قرباني کښې دَ څاروو نه دي عيبونه
قرباني ورسره هرخواته روا ده
دَ اسلام دَ شريعت فيصله دا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه لږ شان وی کمې په څناور کښې
قربانی ورسره کیږی لراو بر کښې
لږ که ډې کټې وی یا سوری لږ وی غوږونه
فیصله دَ روا لیکی کتابونه
ورسره قربانی کیږی هرطرف ته
دَ انسان غاړه خلاصیږی هرطرف ته
که کټ شوی وی غوږونه په ولاړه
په دي خپله خلاصولي شي ته غاړه
که په اُور چا داغی کړی وی نو خیر دے
که په کور چا داغی کړی وی نو خیر دے
قربانی ورسره دلته کښې روا ده
دَ اسلام دَ شریعت فیصله دا ده

....

خکر

مات چې کله څناور کړی دَ سر خکر
که له ویخ نه دغه خکر شی رابهر
نه دے نه دے روا دا په قربانی کښې
حلال نه کړی درنه دا خوك كورني کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــۀ اثـــر ئـــې ســـر تـــه نـــه وی رسیدلـــے
بـــره بـــره پـــاس لـــه ســـر وی غـــرځیدلـــے
ورســـره قـــربـــانـــي کـــولـــے شـــے هـــر خـــوا تـــه
مســـئلـــه دغـــه کـــړه وړانـــدي هـــر مُـــلا تـــه
چـــي پیـــدا شـــی بـــي لـــه خـــکـــره ځـــنـــاور
قـــربـــانـــی دي ورســـره کـــوی بشـــر
دَ خـــکـــر دریـــمـــه کـــه حـــصـــه وی غـــرځیدلـــے
قـــربـــانـــی ورســـره دلتـــه شـــے کـــولـــے
دَ خـــکـــر پـــټ کـــۀ غـــرځیدلـــے پـــه جهـــان وی
ځـــاورے بـــیخ ئـــې لـــه ضـــرره لـــه نقـــصـــان وی
ورســـره قـــربـــانـــی کیـــږی هـــر طـــرف تـــه
دَ انســـان غـــاړه خـــلاصیـــږی هـــر طـــرف تـــه

....

غابښونه

دَ ځـــاوری چـــي اُوغـــرځیـــږی تـــول غـــابښـــونـــه
پـــاتـــي ده نـــه شـــی وابښـــه ، تـــول خـــوراکـــونـــه
قـــربـــانـــی پـــه دي ځـــاوری بـــانـــدي نـــۀ کیـــږی
نـــادانـــان دی چـــي پـــه دي هـــم نـــۀ پـــوهیـــږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ څـاورې چـې اُوغـرځیـږي څـه غـابـښـونـه

ګیـاګـانـي خـوړل پـریـږدي نـور څیـزونـه

حـلالـول دا قـربـانـي کـښـي نـاروا دي

ښـه ښـکـاره دَ شـریـعـت حـکـمـونـه دا دي

چـې پیـدا شـي نـه ئـي غـابښ نـه وي غـابښـونـه

ورتـه ګـران وي دَ جهـان خـوړل څیـزونـه

قـربـانـي هـم دي حـالـت کـښـي نـاروا ده

فیـصـلـه دَ شـریـعـت ښـکـاره صـفـا ده

دَ څـاورې کـه اُوغـرځیـږي څـه غـابـښـونـه

ورتـه ګـران نـه وي خـوړل پـه ژوند څیـزونـه

پـه خـوراك سـره غتیـږي ښـه څـربیـږي

قـربـانـي پـه دي څـاورې سـره سـتـا کیـږي

کـه دا خـلـۀ ئـي لـه غـابـښـونـو نـه صـفـا وي

لـه کـوم وخـت نـه چـې څـاروي اخـسـتـي تـا وي

خـو خـوراك هـغـه کـوُلـے پـه ښـه شـان شـي

داروا حـلالیـدو تـه پـه میـدان شـي

قـربـانـي ددي روا پـه هـر قـدم ده

دستیـاب کـۀ چـرتـه دا پـه دي عـالَـم ده

ژبه

چې له ژبې نه محروم غټ څناوروی
قرباني ئې ناروا په لر او بر وی
په دې شرط ورته خوراك چې كله ګران وی
ورسره كمزورې شوې كۀ حيوان وی
قرباني د دې څاورې بيا روا نه ده
دَ اسلام دَ شريعت بيا رضا نه ده
نور دې هغه څناور په كائنات كښې
ژبې كټ لرې . نه وی څه مشكلات كښې
ژبه كټ لرې محروم له خوراك نه وی
جائز نه وی . نو بل حكم به ئې څه وی؟
په وړو وړو څاروو كښې ګنجائش شته
قرباني كښې امتحان شته آزمائش شته
كه خوراك كړی ، ژبه نه لری روا دی
دا حكمونه دَ اسلام تمام رښا دی

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپې

چې په خپو باندې وی شل کله روا دے
دستیاب څاورې که دلته کښې نن دا دے
دَ یو خپې نه که محرومه په دُنیا وی
حکم ده سره ترلې ناروا وی
په دریو خپو باندې چې تلل کوی په لاره
ناروا ده قربانی چې وی بیماره
څه لږ ګډ که وی روان نو دغه خیر دے
څه لږ ګډ که وی حیوان نو دغه خیر دے
شریعت کښې سختی نیشته چا د پاره
نه ده سخته، نه ده نرمه ددین لاره

....

لکې

دَ لکې دریمه حصه چې کله کټ وی
ګریدلے دَ لکې که څه لږ پټ وی
خیر دے خیر دے قربانی په دغې کیږی
که څاروی درته بس دغه ملاویږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لکي چې وي بونډي له نيمي زياته
خامخا دا بدي ښکاري تل له شاته
په دي کله قرباني دلته روا ده
مسئله دَ شريعت دغه صفا ده

....

تې

چې اُوچ شوي دَ څاوری د پيو تي وی
قرباني به روا څنګ دلته په دي وی
په څلورو کښې کهٔ دوا اُوچ وی دَ غوا
قرباني په دي کيدے نيشي روا
که دَ ميخي تي دَ پيو دوه خراب شي
ناجائز په قرباني کښي به حساب شي
دغه حکم دَ هر غټ لوئې څناور دے
هر هوښيار سړي پوره پوره خبر دے
په دوه تيو کښي يو خراب کهٔ دَ چيلي وی
سلسله ورسره بنده چې دَ پي وی
قرباني ورسره نه کيږی انسانه!
دا خبره ده له مخکښي راروانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغــــه حــکـــم دے دَ ګـــلړے شـــریــعـت کښې
خیـــال کــوه چې دا حــلال نــه کړے غـفـلت کښې

....

لیوني

نـــه پــو هیــــړی پـــه خـــوراك چـــي ځـنـــاور
مـــجـــنــــون وائـــــي ورتــــه دلتـــــه هـــربشـــر
حـــلال نـــــه دے قــــربــانـــی کښـــې یــو بشـــر لـــه
ثـــواب نیشتـــــه پـــــه دي دلتـــــه لــــر او بــــر لـــه
نـــــاروا ورســــــره دلتـــــــه قـــــربـــــانـــــی ده
چـــې ئـــې غـــوږـــه نــقـصــانــی ده نـقـصــانــی ده

....

خارښ

چـــې پــــه تــــن ئــې لــــګیــدلـــے وی خــــارښ
بــدرنګ کـــړے ئـــې تــن ښـــکــلـــے وی خــــارښ
ورســــــره کــــمـــــــزوري شـــــوي دا څـــــــاوري وی
قـــــربـــــانـــــي روا بـــــه دلتــــه څنګ پـــــه دي وی

....

خنثیٰ

نه چې نر وی نه ماده وی کله ښه وی
دا به ستا دلته کښې خوښ وروره! په څه وی؟
ناجائز ئې قربانی ده هر بشر له
ناجائز ئې قربانی ده لر او بر له

....

کمزوري

چې په تن وی ډیر کمزوري څناور
تش هډوکی په کښې ښکاری په نظر
جائز نه ده قربانی ورسره دلته
ممکن نه ده خوشحالی ورسره دلته

....

مکروهات دَ قرباني

چې قدرت په جفتي نه لری څاوري
مکروه دی کهٔ چرته دا حلالوي
څاروي هغه چې بیماره وی تهٔ وبیږی
قرباني په دي مرض مکروهه کیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ بچو رارړو چي نه لري طاقت

مکروه ئي دی مکروه په دي اُمّت

ورله داغ چي ورکړے شوي وی دُنيا کښي

قرباني ئي مکروه دلته ده هرخوا کښي

چي غلانځه کښي ئي پي نه پيدا کيږی

بي له عيبه کله کله ملاويږی

قرباني ئي ده مکروه هريو بشرله

دا پيغام حق مسئله يوسه هردرله

څاوري هغه چي بچي ورسره وی

چيلوکي ، کټي يا سخي ورسره وی

قرباني ددي څاروی هرخوا مکروه ده

قرباني ددي څاروی صفا مکروه ده

که څاوري دَ قرباني کړه ، چيلي وی

ډيره لنيه ورسره وروستولکي وی

دا حالت دکراهت دے قرباني کښي

قربانول کۀ دغه غواړے خوشحالي کښي

چي ډير کونړنه وی څاوري قرباني کيږی

قرباني په دغي عيب مکروهه کيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قــربــانــی ئــي ده مــکــروه هــر مــسـلـمـان لــه
قــربــانــي لــه کــه چــا راوستــو مـيـدان لــه
تــل هــغــه څاروي چـي ځـی پــه څلور خپــو ځـی
بــل چــي ګـډ پــه يــوه خپــه وی ځــنــاور
اخــلــي دي ســره قــدم پــه لــر او بــر
ورســره قــربـانـی کــيـږی دا حيــوان
قــربـانــي دَ پــاره دا پــه هــر ميــدان
بيــنــائــی کــه وی کــمــزوري دَ ځــاروی
کــه وی لږه ، بيــا دي دا حــلــوالــوی
کــراهــت ســره ددي قــربــانــی کيــږی
ذمــه دي ســره دَ هــر بشــر خــلاصيــږی
چــي څــه لږ غـوږ ئـي کـټ شـوي يـا لـکـي وی
يـا نـظـر ئـي څـه لږ کـم وی نور پـه ځـائـي وی
کـم لــه دريـمـي حصـي نــه چـي کـلـه لـم وی
قــربـانـي لــره جــائــز پــه هــر قــدم وی
کــراهــت پــه دي خيــزونـو پــه کښي شتــه دے
راضـی څــوك چـي دَ خپـل ديـن پـه فيـصـلـه دے
غـورځـولــی چــي ئــي څــه لږ وی غــابنـونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کم نه وی ورسره ئې خواراکونه
حلالول ئې دی جائز په قربانۍ کښې
کراهت ورسره شته په خوشحالۍ کښې
لیونې بل ځناور په لږ مقدار
چې خوراك نه پاتې نه وی کوی کار
دا مکروه په قربانۍ کښې لراوبرله
دا مکروه په قربانۍ کښې هر بشرله
اختَه شوې په خارښ حسین حیوان
په وجود چې وی مضبوط بنه په جهان
مکروه دا په قربانۍ کښې حلالول دی
دا حکمونه دَ اسلام دَ مذهب ټول دی
لږ کټ شوی کهٔ غوږونه دَ حیوان وی
حلالول دغه په مکروه په هر انسان وی
چې له دریمې حصې نه په مقدار کم وی
هله دلته حلالول ته به سَم وی
چې له دریمې حصې نه په مقدار کم وی
دَ ځاروی غوږ کهٔ څیرلې په عالم وی
قربانۍ ورسره هر خواته مکروه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده پته معلومه هر چاته مکروه ده
چې په سترګو کښې ئې ګاڼې وي بهینګا وي
مکروه دے، که ښاورۍ هر څو مره اعلا وي
دَ ګېډې، ګېډې صفا تول که وي بدن
ویخته نه لري صفائي وي بدن
ورسره دَ کراهت حکم مدام وي
قربانې کښې دغه حکم به تمام وي
ژبه کټ لري چیلي چې په دُنیا کښې
چا اخستې وي که دغه په خطا کښې
ښه خوراك کوي، ورسره تیاریږي
ده مکروه، خو قربانې په دغې کیږي
دغه حکم دَ هر ګېډې مدام دے
نا خبر له دي خبره که عوام دے
هغه اُوښ چې په ګندونو باندې پائې
قرباني ئې ده مکروه، علماء وائي
لږ په تن وي چې کمزوري ښناور
مکروه دا دي چې حلال ئې کړي بشر
دا چې تیر شول مکروهات دَ قرباني دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مختلف دَ ژوند حالات دَ قربانۍ دي

....

خصي څناور قرباني کول

په خصي څناور کيږي قرباني
کوه دا که ډېر مـلاويږي قرباني
په صفت دے دغه عيب نه دے حيوان کښې
دا که تاته شو ملاؤ په دي جهان کښې
قربانو کښې قرباني دغه ده غوره
حلالول ئې دي انسان لره بهتره

....

دَ قرباني دَ ذبحې آداب

چې څاروی راغُرځيدلے په ميدان وی
په مضبوط نيولے هرخواته انسان وی
بيا لګيا وی دَ چړې په تيرۀ کولو
تکليف نه ويني هغه ددغې تولو
مخامخ ورته چاړۀ چې تيرۀ کيږي
په څاروی به خامخا تکليف زياتيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ انسان دغه عمل مکروه دے دۀ له
دي حيوان له تکليف دي ورکوی ځله
بل مکروه دی چې چاړۀ ددۀ وی پسه
نه عمل شوروکوی چې دي له کسه
پريږدی دا انسان چې دلته چاړۀ کله
آله دا دَ ذبحې دي چې کړی بدله
عمل دغه دے مکروه دَ هر انسان
دا دَ ذبحې قربانۍ په هر ميدان
بل مکروه ، څرمن ويستل دی دَ حيوان
چې يخ شوي څاروي نه وی په ميدان
بل مکروه دی سر کټ کول له څناور نه
تل مکروه دی سر کټ کول له څناور نه
چې يخ شوي څاروي نه وی په ميدان
داسې نه دي کوی دلته يو انسان

....

دَ قرباني دَ څناور نه فائده اخستل

دلته ناسته په هغې سورلی کوُل
بله دا په کرايه دا ورکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوجه په مـلا ورتـه دُنيا کښې کيښودل
پـې، ويـختـه ئـې لـه بدن نـه اخستـل
چـې اخستـې قـربـانـې لـه دلتـه چـا وی
کـه ادنـیٰ وی ځـنـاور او کـهٔ اعـلا وی
دا مـکـروه دی دا مـکـروه دی هـر انسان لـه
دا مـکـروه دی دا مـکـروه دی مسلمان لـه

....

څرمن، رسۍ او نور څيزونه صدقه کول

قـربـانـې تـه چـې پـه غـاړه دَ چيلـې کـړی
مستـحـب دی چـې خيـرات دغـه رسـی کـړی
مـيـخـه، غـوا ورسـره اُوبښ تـړلـې کيـږی
هـر کـلـه چـې دا ځـاروی نـن حـلاليـږی
نـور څيـزونـه چـې پـه تـن دَ قـربـانـې وی
خيـراتـی ورکـول پـکـار دی کـهٔ مـری وی
خيـراتـی ورکـول پـکـار ئـې هـم څـرمـن ده
بيـش قيـمـتـه دلتـه کښـې دغـه دا نـن ده
کـه تـا خـرڅـه پـه دولـت کـړه د دُنيـا
خيـراتـی دغـه قيـمـت کـړه د دُنيـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدقه کول ورله واجب ددې قيمت دی
اخلی دا چې مستحق ئې هر ساعت دی

....

څاروي دَ شپې حلالول

دا مکروه دی چې څاروي حلال دَ شپې شی
دا عمل به ئې لږ ډير دَ خطرې شی
دا ممکن ده چې تهول کټ نه شی رګونه
او حرام شی ورسره حلال ځيزونه
دا عمل دَ قربانې څکه مکروه دے
دا عمل تل يادوي څکه مکروه دے

....

(ذبحه) څلور رګونه کټ کول

ګوره ګوره هميشه په غور رګونه
خامخا به کټ کوے څلور رګونه
دَ حلقوم، مري په خوا کښې وَدَ جين
دوه رګونه په دُنيا کښې وَدَ جَين
کټ کوُل ئې دی لازم په قرباني کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــاليــدلـــى بـــه وى دا پـــه زنـدګـي کنبـــي

....

غوښه

مستـحـب دى چـې دَ غـوښـې درې حـصـې شـي
ورسـره چـې تـل خـوشـحـالـه خپـل پـردې شـي
يـو حـصـه بـه ئـې دَ کـور شـى قـربـانې کنبـې
دا تـقسيـم ورلـه پـکـار دے زنـدګـې کنبـې
دويـمـه بـرخـه بـه تقسيم کړى خـانـدان کنبې
خپـل خپـلوان چـې وى ددۀ پـه دې جهـان کنبـې
دريـمـه بـرخـه دَ پـردو غـريـبـانـانـو
دا دَ تـپـولـو عــاجـزانـو مسـکيـنـانـو
دا تـقسيـم دے مستـحـب هـر مسـلـمـان لـه
دا تـقسيـم دلتـه پـکـار دے هـر انسـان لـه

....

څرمن

څـرمـن حـق دَ هـر غـريـب دے ورلـه ورکـړۀ
هـريـو حـکـم اسـلامـى تـه ښـۀ نـظـر کـړۀ

مدرسو سره په دغې امداد کېږی

څکه دې کښې طالبان د دین اُوسیږی

مستحق که دے خپلوان دی اول دوی دی

مستحق که ګاونډیان دی اول دوی دی

یتیمانو له چې ورکړے خوشحالیږی

څه نه څه ورسره غم د دوی رُوکیږی

که غریب دَ محلې کلی امام وی

مستحق هغه هرخوا په هر مقام وی

که نوکر دَ چا غریب وی مستحق دے

دَ امداد په دې څرمن سره لائق دے

مصله تري جوړولے شے هم ځان له

دا اُوچولے شے خپل کورکښې دسترکوان له

که په خپله ستا پکاروی دا جائز دی

که ته غواړے په دُنیا کښې دا جائز دی

مستحب دی دا څرمن ورکول بل ته

هم پردو له ئې ورکولے شے هم خپل ته

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کومو عیبونو سره چې قربانیږی نه کیږی

دوه قسمونه دَ عیبونو په جهان دی
پیژندل ئې ضروری په مسلمان دی
یو واړه واړه عیبونه دُدُنیا وی
څناورو کښې چې دلته په هرخوا وی
داسې قسمه چې عیوب وی څناور کښې
قربانی ورسره کیږی لراوبر کښې
ورسره دَ کراهت حکم مدام وی
چې خبر له خپله دینه له اسلام وی
دویم قسم دَ لویو لویو دے عیبونو
نقل کړے ټولو لویو کتابونو
چې غټ عیب وی زما وروره ! قربانې کښې
ناجائز دے ورته ګوره قربانې کښې
جائز نه دی حلالول ئې غټ اختر کښې
چا سره چې وی موجود په لراوبر کښې

مجنون

دَ مجنون قربانی کله وروره کیږی
په خوراک څکاک څناور چې نه پوهیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مجنون دے دا ناقص دے څناور
څنګ به دا حلالوی دلته بشر
ليونتوب سره زور وکمزوري کيږي
ناجائز دے کۀ دا تاته ملاويږي

خارښ والا څناور

چې په تن ئې وی خارښ کله روا دے
قرباني له که راوستے دلته چا دے
ورسره کمزوري شوي ئې بدن وی
دا خارښ چې لګيدلے ئې په تن وی
په هيڅ شان به روا نه شی قرباني کښې
که په تا باندي شی پيښ په زندګي کښې

ړوند

نه په ړوند قرباني کيږی په دُنيا کښې
چې تا نه ويني ولاړ وی ستا په خوا کښې
دا لوئي عيب دے په ښاروی کښې ښه عيان
دا به څنګه قرباني کړی مسلمان؟

★★★★★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمزوري

چې کمزوري وي په تن هم ناروا دے
قرباني له چا اخستې که نن دا دے
په کښې ښکاري چې د تن ئې تول هډوکي
په کښې ښکاري دَ بدن ئې تول هډوکي
روا نه ده قرباني ورسره دلته
روا نه ده خوشحالي ورسره دلته
په وجود باندې حسين ځناورے پکار دے
ښه اعلا ښه بهترين ځناورے پکار دے

شَل / ګُډ

نه دَ ګُډ ځناوي روا ده قرباني
که اخستې دلته تا ده قرباني
چې قدم ته اُوچتولے نه شي خپه
مکمل شَل ئې وي دغه حصه
قرباني ورسره کله رُوا کیږي ؟
په ګاونډ کښې تا ته دا که ملاويږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوږ/ غوږونه

غـوږ چـي دريـمـه حـصـه کـټ دَ څـنـاورو وي
لـري دي نـه قـربـانـي کښـي هـر بشـر وي
پـه دي نـه کـيـږي دُنيـا کښـي قـربـانـي
کـهٔ ارزان وي پـه سـودا کښـي قـربـانـي

لکۍ

لـکـي دريـمـه حـصـه کـټ چـي پـه جهـان وي
نـاجـائـز پـه قـربـانـي کښـي دا حيـوان وي
چـي حـلال شـي دَ ثواب پـه نيـت اخـتـر کښـي
بيـا تـوبـه شـي سـتـا دَ پـاره پـه مـحشـر کښـي

دَ پيو تي

چـي دَ پـي رګـونـه بـنـد دَ څـنـاور شـي
نـاورا پـه دي نـقـصـان پـه لـرا و بـر شـي
دوه تـي بـنـد چـي دَ غـلانـځـي وي دَ غـوا
قـربـانـي کښـي هيـڅ کـلـه نـه ده روا
دغـه حـکـم دَ اُوښـي ميـخـي تـمـام
دا حـکـمـونـه دلـتـه تـول دي دَ اسـلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې یو تې وی دَ چیلي دَ پیو بند
قرباني په دي به نه کړی عقلمند
دغه عیب دے عیب نه بچ اُوسه مدام
دَ حکمونو دَ اسلام کړه احترام

خنثیٰ

نه چې نر او نهٔ ماده وی نو خُنثیٰ وی
قرباني په دي سره به څنګ روا وی
اتفاق په دي دَ ټولو علماء دے
څناور دغه عیب دار دے ناروا دے

پوزه

پوزه کټ لری چې هغه څناور
قرباني ورسره نه دي کړی بشر

غوږونه

چې پیدا شی ورسره نه وی غوږونه
ناروا دے، یاد ساته دغه حکمونه

تې

تـــې چـــې کـــټ دَ څـنــاوروی ښـــه پـــه ســـر

قـــربـــانـــی ورســـره نــــه دي کـــړی بشـــر

څـــنـــاور دغـــه عيـــب دار تهـول پـــه جهـــان دی

ښـــه خبـــر لـــه دوی نـــه دلتـــه هـوښيـــاران دی

دَ احـــمـــد ويـــنـــا وره ښـــه مـــختـصـــر ده

خـــو تـــلـــلـــو کښـــې پـــه تـــول ښـــهٔ بـــرابـــر ده

....

....

....

....

.....

..

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ کتاب دويمه برخه

نظمونه

....

لوئي اختر دے اے ملګرو! راروان

لــــوئــــي اختـــــردے اے مــــلــــګــــــرو! راروان
قــربــانــي بــــه پـــه کښي وی پــه هــر مــکــان
طــــريـــقــــــه دَ ابــــراهيــم عــلــيـــــه الســــلام ده
طـــــريـــقـــــه دَ مُـــــرسلانـــو دَ امـــام ﷺ ده
دا واجــــب ده پـــــه مــــــالــــداره مسلــمــــان
لــــوئــــي اختـــــردے اے مــــلــــګــــــرو! راروان
پـــــه مـــــالـــداره لازم کـــړے شـــريـــعــت ده
لازم کـــړے پـــاک الـــلّـــه ربُّ الـــعـــزت ده
دَ وَالــنُّـحَــرُ دے بــــۀ ښکـــاره واضح اعــلان
لــــوئــــي اختـــــردے اے مــــلــــګــــــرو! راروان
دَ نــصـــاب بـــرابـــر مـــال لـــري چــي څـــوك
پـــه حســاب بـــرابـــر مـــالك لـــري چـي څــوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

قـــربــــانــــی بــــه کــوی بیــا هـغــــه انســـان
لـــوئــــي اختـــــردے اے مــلـــګـــرو! راروان

یــو نــصــاب ئـي دَ ووه نیـمــو تــولــو ســرو دے
حــکـــم هـــریـــو دَ مـــولا دَ خـــکـلـیـــدو دے
ښـــه پـــو هیـــږی پــــه دي دا ټــول عـــالـــمـــان
لـــوئــــي اختـــــردے اے مــلـــګـــرو! راروان

بـل دوه نیـم پـنـځـوس دَ سپیـن زرو نصـاب دے
یــــا قیـمـــت دَ سپیـنـو زرو پـــه حســـاب دے
دغـــــه حـکـــم دے دَ نــمـــر پـــه شـــان عیـــان
لـــوئــــي اختـــــردے اے مــلـــګـــرو! راروان

یـــــا ســـــامــــان دَ تــجــــارت لـــری بشـــر
قیــمـــت رَســـی ئـــي نـصـــاب تـــه دَ سپیـن زر
واجبیــــږی قـــربـــانـــی پـــــه دي ســـامـــان
لـــوئــــي اختـــــردے اے مــلـــګـــرو! راروان

ګـــنـــــا هـــونـــــه ورســـــره دلتـــــه رژیـــږی
پـــــه دي لـــوئـــي مـــرتبـــي هـــم مـــلاویـــږی
پــــه دي کــلـك دلتـــــه یــقیــن ســـاتـم ایــمـــان
لـــوئــــي اختـــــردے اے مــلـــګـــرو! راروان

زنانه یا نارینه چې وی مالداره
کوی هریو قربانی چې وی هوښیاره
دَ احمدعلی دے حق پوره بیان
لوئي اختر دے اے ملګرو! راروان

....

قرباني پکار ده

په ښه کارونو کښې سیالی پکار ده
لوئي اختر راغے قربانی پکار ده
قربانی ده دَ خوږ نبی ﷺ طریقه
قربانی ده دَ هر ولی طریقه
هریو ولی سره دوستی پکار ده
لوئي اختر راغے قربانی پکار ده
آغاز شوروئي له هابیل نه ورورره!
آغاز شوروئي له هابیل نه ګوره!
ورله په شوق ښة تیاری پکار ده
لوئي اختر راغے قربانی پکار ده
دَ ابراهیم علیه السلام طریقه
دَ هریو نیك عالم امام طریقه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ خپل امام تابعداری پکار ده
لوئي اختر راغے قرباني پکار ده
پټ دی په دي کښي رحمتونه ښۀ ډیر
ثواب بدله په دي اجرونه ښۀ ډیر
څه لږ محنت لږه خواری پکار ده
لوئي اختر راغے قرباني پکار ده
احمده! ښه عمل دے، دا به کوُو
کۀ وی تقدیر کښي، خامخا به کوُو
په ښکلي شان ښه بندګی پکار ده
لوئي اختر راغے قرباني پکار ده

....

قرباني

مئين دے په الله او په نبی ﷺ
دُنیا کښي چي کوی څوك قرباني
شته په دي سره اجرونه
شته ورسره برکتونه
شته بدله ئي رحمتونه
شته بدله ئي جنتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چــي دلتـــــه كښـــي هـــم څـــوك كـــوى
مـــنئيـــن دے پـــه الـــلّـــه او پـــه نبـــى ﷺ

مـــــۀ پـــــريـــــږده ئـــي وروره ! دلتـــــــه
اے دَ ستـــــــركـــــو تـــوره ! دلتـــــــــه
اے دَ زړه تـــــــكـــــوره ! دلتـــــــــــه
بـــيج كـــــره څـــــان لــــــــه اُوره دلتـــــــه

ښـــــــه ده پـــــــه دُنيـــــا اعـــلا نيـــكـــى
مـــنئيـــن دے پـــه الـــلّـــه او پـــه نبـــى ﷺ

حـــــكـــــم دَ مـــــولا دے دغـــــــــه
حـــكـــم ښـــــۀ صـــفـــــا دے دغـــــه
حـــكـــم ښـــــۀ اعـــلا دے دغـــــه
حـــق بيـــــان ريښتيـــــا دے دغـــــه

(وَالـــنْـــحَـــرْ) دے ايـــت قـــرانـــى
مـــنئيـــن دے پـــه الـــلّـــه او پـــه نبـــى ﷺ

تـــــۀ كـــــۀ دَ نـــصـــاب مـــالك ئـــي
تـــا بـــانـــدي واجـــب دغـــــه ده
زۀ كـــــۀ دَ نـــصـــاب مـــالك يـــم
مـــابـــانـــدي واجـــب دغـــــه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره ښه پوره قوی
مئین دے په الله او په نبی ﷺ
دا دَ مُرسلانو عمل
دا دَ امامانو عمل
دا دے دَ نیکانو عمل
دا دَ عالمانو عمل
دي سره تړلي بندګی
مئین دے په الله او په نبی ﷺ
کیږی په توفیق دَ رب
دَ نور او ښُکلا سبب
نور رنا دَ ورخ او شب
ښه ښکاره، صفا مطلب
دَ احمد وینا ښه قیمتی
مئین دے په الله او په نبی ﷺ

....

قربانی په چا واجب ده؟

شوه میاشت دَ ذوالحجی، ده راروانه قربانی
مالدار باندي واجب ده مسلمانه ! قربانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

آغـاز او ابتـدائـي لـه هـابيـل نـه پـه جهـان ده
خبـره ښـه واضحـه لـکـه نمـر رڼـا عيـان ده
ده ديـن او شـريـعـت کښـي لـه پخـوانـه قـربـانـي
مـالـدار بـانـدي واجـب ده مسلمـانـه ! قـربـانـي

دا لاره طـريـقـه دَ ابـراهيـم عـليـه السـلام ده
دا لاره طـريـقـه دَ مُـرسـلانـو دَ امـام ﷺ ده
کـوه دَ الـلّـه لار کښـي ځـکـه ځـوانـه ! قـربـانـي
مـالـدار بـانـدي واجـب ده مسلمـانـه ! قـربـانـي

دليـل پـه دي خبـره مـي آيـت دے دَ قـران
کـوثـر سـورت کښـي ښـهٔ ښکـاره راغلے دے اعلان
(وَ انْـحَـرْ) سـره ثـابـت لـه قـرآنـه قـربـانـي
مـالـدار بـانـدي واجـب ده مسلمـانـه ! قـربـانـي

لـری چي ځـوك ووه نيـمي تـولـي سرهٔ په دي جهـان
کـوی بـه پـه دُنيـا کښـي قـربـانـی هغـه انسـان
مـالـدار لـره وروره ! ښـه اسـانـه قـربـانـي
مـالـدار بـانـدي واجـب ده مسلمـانـه ! قـربـانـي

مـالك چـي دَ دوه نيـم پـنـځـوسـو سپيـنـو دَ تـولـو وی
يـا دومـره دي مـالك دَ اضـافـی رقـم پيسـو وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لازم پـه دي صـورت کښـي وی انسـانـه ! قـربـانـي
مـالـدار بـاندي واجب ده مسلمـانـه ! قـربـانـي

کـوی مـدام هـغـه ، ورتـه تـوفيق چـي مـلاوېـږی
احمده ! چي پـه ديـن پـه احـکـامـاتو څوك پو هيږی

انسـان لـه بـچ کـوی لـه هـر نقـصـانـه قـربـانـي
مـالـدار بـاندي واجب ده مسلمـانـه ! قـربـانـي

....

قرباني نه کوی

مـالـدار چـي وی او قـربـانـی نـه کـوی
هـغـه دَ ديـن تـابـعـداری نـه کـوی

ډيـر بـدنـصـيـب دے بـد نـصـيـب دے هـغـه
هـريـو شيـطـان تـه بـه قـريـب دے هغـه

څـوك چـي ددين سـره يـاری نـه کـوی
مـالـدار چـي وی او قـربـانـی نـه کـوی

ربَ تـري خـفـه پـه هـر مـقـام دلتـه وی
ربَ تـري خـفـه سحـر مـابـشـام دلتـه وی

څـکـه چـي حـق سـره دوستـی نـه کـوی
مـالـدار چـي وی او قـربـانـی نـه کـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکم دَ رب دے دَ (وَالنُّحَرُ) سره تل
ځان کړه دَ رب حکم سره دلته مَل
په دين عمل صرف باغي نه کوي
مالدار چې وي او قرباني نه کوي

مونځ له دې نه ځي دَ عيدګاه په طرف
رښا له ره دَ يو مُلا په طرف
څوك پيروي چې دَ نبي ﷺ نه کوي
مالدار چې وي او قرباني نه کوي

دغه واجب په هر مالداره سړي
نه پاتې کيږي له هوښياره سړي
نادان دے کار چې دَ ولي نه کوي
مالدار چې وي او قرباني نه کوي

احمده ! حق خبره تاليکلے
دا ستا خبره علما ليکلے
غافل نادانه بندګي نه کوي
مالدار چې وي او قرباني نه کوي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا رانژدې دَ قربانو ورځې دی

اختـــر دے لـــوئـــې ، دَ خـــوشـــحـــالـــو ورځـــې دی
بیـــــا رانـــــزدې دَ قـــــربـــــانـــــو ورځـــــې دی

دَ ابـــــراهیـــم عـــلیـــــه الســـلام یـــــادونـــــه
ورســـره دې پـــــه هـــــر مـــقـــــام یـــــادونـــــه
دَ یـــــــادیـــــدو دَ پـــــخـــــوانـــــو ورځـــــې دی
بیـــــا رانـــــزدې دَ قـــــربـــــانـــــو ورځـــــې دی

قـــربـــــانـــــی دې کښـــې هـــر مـــالـــداره کـــوی
قـــربـــــانـــــی دې کښـــې هـــر دیـــنـــداره کـــوی
دَ خـــونـــد نـــــه ډکـــې دَ مـــزو ورځـــې دی
بیـــــا رانـــــزدې دَ قـــــربـــــانـــــو ورځـــــې دی

چـــا بـــــه دَ اُوښ وی قـــربـــــانـــــی نیـــولـــے
حـــکـــم ئـــې کـــلك ښـــهٔ نـــورانـــی نیـــولـــے
چیـــلـــې ، دَ ګـــډ حـــلالیـــدو ورځـــې دی
بیـــــا رانـــــزدې دَ قـــــربـــــانـــــو ورځـــــې دی

چـــا بـــه څـــنـــډا ، چـــابـــه وی غـــوا اخستـــې
لـــه عیـــب نـــه پـــاکـــه ښـــه اعـــلا اخستـــې
دَ یـــو بـــل نـــــه دَ زاریـــــدو ورځـــــې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا رانزدي دَ قربانو ورځي دی

وارۀ او لوئي په خوشحالو کښي پټ دی

په دعوتونو په مزه کښي پټ دی

دَ لویو لویو ، دَ وړو ورځي دی

بیا رانزدي دَ قربانو ورځي دی

دوستان به ځی دَ سیل چکر دَ پاره

لیدلو له حسین منظر دَ پاره

دَ یو بل نه دَ خبریدو ورځي دی

بیا رانزدي دَ قربانو ورځي دی

غمونه ختم شول دَ هر بشر

فکرونه ختم شول دَ هر بشر

احمده ! دَ ژوند دا یو څو ورځي دی

بیا رانزدي دَ قربانو ورځي دی

....

تمت بحمد اللّٰه تعالیٰ وعونه

ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم وتب علينا انك

انت التواب الرحيم وصلی اللّٰه تعالیٰ علیٰ خير خلقه

محمد واله واصحابه اجمعين . آمين يارب العلمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library